

Tysvær
kommune

Årsplan

Aksdal barnehage

2025 - 2026

Innhold

1. Innledning.....	3
2. Rammefaktorer.....	4
Barnehageloven.....	4
Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver	4
Årsplan.....	4
Overordnede planer for Tysvær barnehagene	5
3. Tysvær kommunes visjon og verdier	5
Visjon	5
Verdier: ROMA - <i>Raus, Open, Modig og Ansvarlig</i>	6
Hovedmål	6
4. Barnehagens verdigrunnlag.....	7
Barn og barndom.....	7
Demokrati	7
Mangfold og gjensidig respekt	7
Likestilling og likeverd.....	8
Bærekraftig utvikling	8
Livsmestring og helse	8
5. Barns medvirkning.....	8
6. Fagområder i rammeplanen	9
7. Barnehagens formål og innhold	11
Felles for alle barnehagene	11
Trafikksikker barnehage.....	11
Trygt og godt barnehagemiljø	12
CLASS	12
Lek- og læringsmiljø.....	14
Laget rundt barnet.....	14
I vår barnehage.....	14
Verktøy	15
8. Overganger	18
Overgang hjem - barnehage	19
Overgang innad i barnehagen	19
Overgang mellom barnehage og skole/SFO	19
9. Samarbeid.....	19
Samarbeid hjem/barnehage.....	19
Foreldremedvirkning:	19

Daglig kontakt:.....	19
Samarbeidsutvalget (SU) og foreldreråd	19
Foreldremøte.....	19
Foreldresamtaler	20
Foreldreveiledning.....	20
Samarbeid med andre tjenester.....	20
10. Barnehagen som pedagogisk virksomhet.....	21
Planlegging	21
Dokumentasjon	21
Vurdering.....	21
Inkludering.....	21
11. Avslutning.....	22

1. Innledning

Aksdal barnehage er en kommunal barnehage som eies og drives av Tysvær kommune og ligger sentralt plassert i Aksdal sentrum – like ved Tysværtunet kulturhus, Aksdal senter og en liten skog. Like øst for barnehagen har vi også vår egen lille skog som vi kaller «Barnehageskogen», og i tillegg har vi fine nærområder like ved barnehagen som vi bruker mye når vi er ute på tur. Like i nærheten ligger også koia vår som vi bruker flittig, og området like utenfor gjerdet vårt er spesielt fint for de aller yngste når de skal øve seg på å gå i ulendt terreng. Vi bruker også basketballbanen som ligger like ved, og vi har Alvanuten og vi bruker turstien rundt Bongsatjørn mye.

Aksdal barnehage er en basebarnehage som drives uten avdelinger. Personalet er en sammensveiset gjeng med god kompetanse og lang erfaring. Barna er fordelt på stor og liten base, og på basene deler vi barna inn i aldersdelte grupper med faste barn og voksne, men jobber også i grupper på tvers av alder.

2. Rammefaktorer

Alle barnehager er pålagt å ha egen årsplan. Årsplanen skal blant annet vise hvordan barnehagen arbeider med omsorg, lek, danning og læring. Barnehageloven og Rammeplan for barnehagen er viktige rammefaktorer som vi forholder oss til i det daglige arbeidet. Årsplanen beskriver også hvordan vi arbeider for å nå Tysvær kommunes felles målsetning for barnehagene.

Barnehageloven

[Lov om barnehager \(barnehageloven\) - Lovdata](#)

Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver

[Rammeplan for barnehagen](#)

Årsplan

Årsplanen er et arbeidsredskap for barnehagepersonalet og dokumenterer barnehagens valg og begrunnelser. Årsplanen kan gi informasjon om barnehagens pedagogiske arbeid til myndighetsnivåene, barnehagens samarbeidsparter og andre interesserte. Det skal også utarbeides planer for kortere og lengre tidsrom og for ulike barnegrupper etter behov.

Overordnede planer for Tysvær barnehagene

Barnehagebruksplan Tysvær kommune 2019 – 2030

[Barnehagebruksplan - Tysvær kommune 2019-2030 - Tysvær kommune](#)

Sammen om det beste for barnet 2022-2026, Temaplan for barn og unge

[Sammen om det beste for barnet 2022-2026 - Tysvær kommune](#)

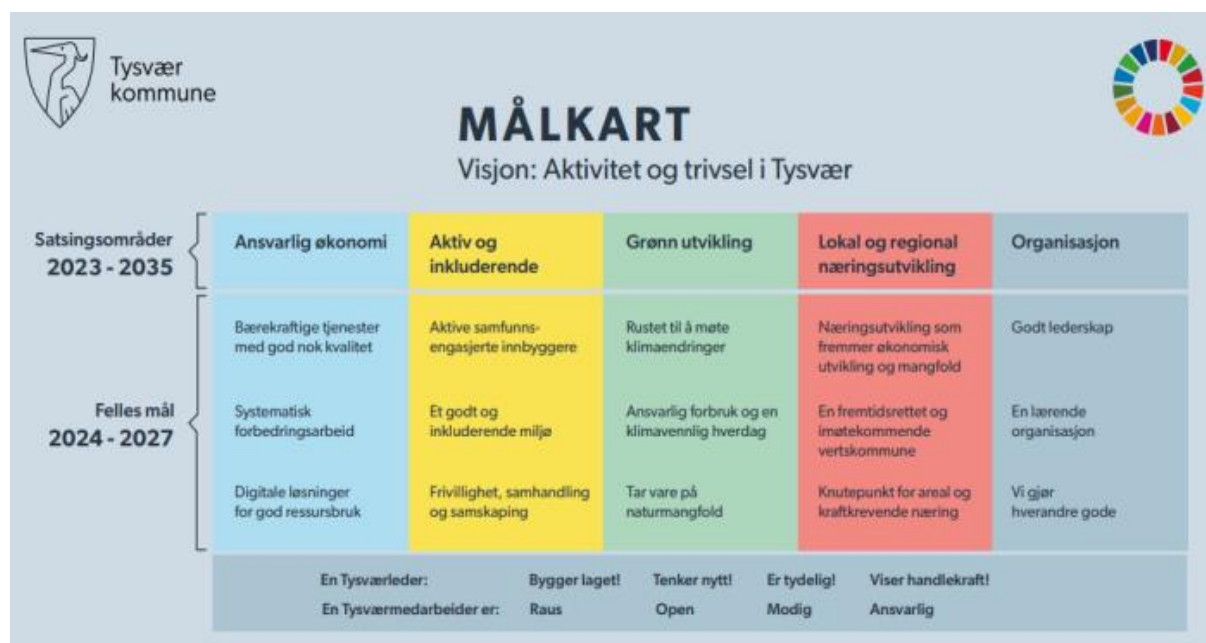
Kvalitetsplan for barnehagene i Tysvær 2018 – 2022

[Kvalitetsplan for barnehagene i Tysvær](#)

Strategiplan for kompetanseheving for resultatområde barnehage i Tysvær kommune 2018-2022

[strategi-for-kompetanse-tysvar-kommune.pdf](#)

3. Tysvær kommunes visjon og verdier

Visjon

Aktivitet og trivsel i Tysvær

Verdier: **ROMA** - *Raus, Open, Modig og Ansvarlig* i Aksdal barnehage

	Overfor medarbeidere:	Overfor brukere:
Raus	Alle må føle seg som en del av fellesskapet, bli sett, hørt og respektert Alle må bidra, samarbeide, dele erfaringer/ideer og være åpne for endringer	Alle må være varme, trygge omsorgspersoner som møter barn og foreldre med respekt og profesjonalitet
Open	Alle må være ærlige, gi tilbakemelding og respektere sine kollegaer	Skape tillit ved å gi god informasjon og ha en åpen, ærlig og profesjonell dialog med foreldrene Være varm, nær, lydhør og gi barna rom for medvirkning
Modig	Våge å ta opp vanskelige saker, stille spørsmål ved ting og være så trygg på seg selv at en tør stå for meninger, verdier og kunne sette krav Kunne dele kunnskap, støtte hverandre, gi konstruktive tilbakemeldinger, være ærlig og samtidig lydhør Å utfordre seg selv, gir ny kunnskap	Barn: Være lydhør og gi av seg selv, og samtidig våge å sette tydelige grenser og «stå i det» Foreldre: Ta opp vanskelige saker på en profesjonell, ærlig og støttende måte. Tenke barnets beste.
Ansvarlig	Ta din del av ansvaret for ulike oppgaver og følg opp det vi har blitt enige om = kvalitet Sørg for at vikarer blir inkludert og innforstått med rutiner, rammer og regler	Barn: Vi må være gode rollemodeller som i nære relasjoner gir barna støtte, veiledning, bekreftelse og holder det vi lover. Foreldre: Vi må legge til rette for et godt samarbeid der vi møter foreldrene med respekt, er lydhøre, ydmyke og følger opp eventuelle avtaler med aktuell informasjon

Hovedmål

Alle barn og unge skal oppleve et godt og inkluderende oppvekstmiljø som fremmer trygghet, læring, trivsel og helse.

4. Barnehagens verdigrunnlag

Barnehagen skal formidle og praktisere sitt verdigrunnlag i alt pedagogisk arbeid. Barndommen har egenverdi, og barnas utvikling skal sees i en helhet. I samarbeid med hjemmet skal barnehagen ivareta barnas behov for omsorg og lek, og legge grunnlaget for læring, danning og allsidig utvikling.

Barn og barndom

Vårt syn på barn og barndom: har vi et grunnleggende syn på barnet som et unikt og verdifullt individ. Vi ser på barna som selvstendige, tenkende, kreative, lekende, omsorgsfulle, utforskende og nysgjerrige. Vårt mål er å møte hvert barn med respekt og anerkjennelse for den de er, og støtte dem i deres utvikling, læring og trivsel.

Vi ønsker å bidra til at barna blir:

- **Robuste og selvstendige**, med tro på seg selv og egne evner
- **Trygge og glade**, med rom for humor, glede og allsidig lek
- **Omsorgsfulle og inkluderende**, som viser respekt og tar hensyn til hverandre
- **Gode venner**, som både får og lærer å være en venn

Vi legger til rette for at barna skal:

- **Oppleve mestring og selvutvikling** gjennom lek, utforsking og læring
- **Medvirke i egen hverdag**, bli sett og hørt, og få påvirke det som skjer rundt dem
- **Inkluderes i fellesskapet**, slik at alle føler seg verdifulle og betydningsfulle.

Vi vet at barn utvikler seg best når de blir møtt med varme, tydelige voksne som støtter, veileder og tilrettelegger for deres individuelle behov og interesser. Derfor jobber vi hver dag for å skape et miljø der alle barn kan vokse, lære og trives – sammen.

Demokrati

Kjennetegn på god praksis: vi tar utgangspunkt i barnas interesser og uttrykk når vi planlegger aktiviteter, og ser på barna som aktive deltakere i eget liv. Vi gir dem mulighet til å påvirke sin hverdag gjennom reelle valg og medvirkning, og er bevisste på å være sensitive for barnas kroppslige uttrykk, spesielt hos de yngste. På denne måten anerkjenner vi barnas initiativ og gir dem en stemme, også før de har utviklet verbalt språk.

Gjennom dagen får barna mulighet til å ta egne valg, for eksempel i lek, aktiviteter, måltider og påkledning. Dette styrker barnas selvfølelse, gir dem erfaring med å ta beslutninger og bidrar til en opplevelse av å bli tatt på alvor. Vi ønsker å skape en kultur der alle barn opplever å bli hørt, sett og respektert, og der deres meninger og behov blir tatt på alvor. Slik legger vi grunnlaget for demokratisk tenkning og medborgerskap – allerede i barnehagealder.

Mangfold og gjensidig respekt

Kjennetegn på god praksis: Vi gjør vårt beste for å møte alle barn og foresatte med respekt og anerkjennelse. Barnehagen skal være et inkluderende fellesskap der ulikhet verdsettes, og hvor alle opplever tilhørighet. Vi jobber aktivt med å bygge gode relasjoner og er bevisste på hvordan våre holdninger og handlinger påvirker barnas hverdag. Gjennom dette legger vi grunnlaget for et miljø preget av likeverd, trygghet og gjensidig respekt.

Likestilling og likeverd

Kjennetegn på god praksis: Vi jobber for at alle barn skal oppleve like muligheter, uavhengig av kjønn, bakgrunn eller interesser. Vi er bevisste på hvordan vi snakker med barna om likestilling, og hvordan vi tilrettelegger for aktiviteter som tar hensyn til individuelle behov og styrker. Vi gir rom for at barn kan være seg selv, og anerkjenner at alle er ulike – med ulike uttrykk, ønsker og måter å være på. Slik skaper vi et inkluderende miljø preget av likeverd og respekt.

Bærekraftig utvikling

Kjennetegn på god praksis: Vi jobber aktivt med bærekraftig utvikling for å fremme verdier og holdninger som bidrar til en mer bærekraftig framtid. Vi ønsker å gi barna kunnskap, erfaringer og holdninger som gjør dem bevisste på hvordan de kan ta vare på seg selv, hverandre og naturen.

Barna lærer blant annet å:

- **Kildesortere** og forstå hvorfor det er viktig
- **Ta vare på leker, utstyr og materialer** i barnehagen
- **Bruke naturen til lek og læring**, og utvikle glede og respekt for planter, dyr og insekter
- **Holde naturen ren**, og forstå sammenhengen mellom egne handlinger og miljøet rundt oss
- **Verdsette gjenbruk**, og se muligheter i å bruke ting på nytt

Vi voksne er gode rollemodeller, og viser gjennom handling hvordan vi tar vare på miljøet og hverandre. Vi tilrettelegger for aktiviteter som tar hensyn til barnas individuelle behov, og gir rom for refleksjon og samtaler om hvordan vi sammen kan bidra til en bedre verden.

Livsmestring og helse

Kjennetegn på god praksis: Vi er varme og tydelige voksne som møter barna med respekt, omsorg og tilstedeværelse. Barna får støtte til å forstå egne og andres følelser, og hjelp til å ta gode valg for seg selv og fellesskapet. Vi fremmer omsorg, inkludering og trygghet i barnegruppen.

Barna får varierte muligheter for fysisk aktivitet, både ute og inne, og vi bruker nærområdet og idrettshallen på Tysværtunet jevnlig. Vi legger også til rette for ro, hvile og gode måltider som fremmer matglede og sunne vaner.

Vi har god kompetanse på tidlig innsats (BTI og stafettlogg), og handler raskt dersom et barn ikke har det trygt og godt, med nødvendige tiltak for å sikre barnets trivsel og utvikling.

5. Barns medvirkning

Ifølge rammeplanen **skal alle barn få erfare å ha innflytelse på det som skjer i barnehagen.**

Barnehagen skal sikre at barna får ta del i og medvirke i fellesskapet. Gjennom medvirkning lærer barna å utvikle selvstendighet og oppleve at deres stemme har betydning.

Kjennetegn på god praksis:

- Personalet viser ekte interesse for barnas tanker og følelser
- Barna får tid og rom til å uttrykke seg gjennom åpne spørsmål
- Innspill fra barna tas på alvor og følges opp der det er mulig
- Barna får velge aktiviteter, materialer og lekekamerater
- Barna deltar i planlegging og evaluering ut fra alder og modenhet
- Dagsrytme og prosjektinnhold tilpasses barnas innspill

6. Fagområder i rammeplanen

Fagområdene i rammeplanen gjenspeiler områder som har interesse og egenverdi for barn i barnehagealder, og skal bidra til å fremme trivsel, allsidig utvikling og helse. Barnehagen skal se fagområdene i sammenheng, og de skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold.

Handlingsplan for de sju fagområdene i Rammeplanen:

Kommunikasjon, språk og tekst	
0-2 år	• Vi setter ord på det vi ser, gjør og opplever • Vi er tilgjengelige ansatte som gjentar og benevner • Vi øver på turtaking og inkluderer barn i samtaler • Vi leker, improviserer og eksperimenterer med rim, regler, sanger og eventyr • Vi leser bøker og snakker om det vi ser og hører • Vi bruker konkrete i lek og samling
3-4 år	• Vi har samlinger med repeterende innhold • Vi leser bøker og snakker om det vi ser og hører • Vi er engasjerte og undrende ansatte • Vi gjør barna nysgjerrige på bokstaver og bokstavlyder
5-6 år	• Vi er oppmerksomme og bygger videre på barnas initiativ • Vi leser bøker og snakker om det vi ser og hører • Vi gjør barna nysgjerrige på bokstaver og bokstavlyder • Vi legger til rette for lese- og skriveaktiviteter
Felles	• Lek som hovedaktivitet • Bruker «Snakkepakken»-eventyr
Kropp, bevegelse, mat og helse	
0-2 år	• Vi benevner kroppsdelene og funksjon • Vi øver på å sette grenser for egen kropp og respektere andres. Lærer å si stopp • Vi bruker kroppen allsidig og barna skal oppleve mestring • Barna får tid til hvile
3-4 år	• Vi lærer barna om kroppen, at alle er ulike • Selvstendighetstrening og god tid ved måltider • Barna får utfolde seg i ulendt terreng, og lære å kjenne på og utfordre kroppslige grenser
5-6 år	• Vi er trygge voksne som lytter til og møter barna • Vi er aktive på tur og i idrettshallen og tester ut mange ulike aktiviteter • Vi snakker åpent om kroppen, respekt og grensetting rundt egen kropp • Vi bidrar til en positiv selvpåfatning gjennom kroppslig mestring
Felles	• Vi har musikk og bevegelse med musikkpedagog fra kulturskolen som fast aktivitet for alle gruppene

Kunst, kultur og kreativitet	
0-2 år	• Vi introduserer ulike materialer slik at barna kan uttrykke seg estetisk • Vi lytter og beveger oss til musikk • Vi synger med og for barna • Vi har bøker og rollelek-utstyr tilgjengelig
3-4 år	• Aktiv deltakelse i dramatisering av eventyr • Rekvisitter til rollelek er lett tilgjengelig
5-6 år	• Vi har varierte og tilrettelagte formingsaktiviteter • Barna deltar på ulike kulturarrangement som bLEST, julevandring, lunsjkonserter m.m.
Felles	• Vi har vår egen kunstutstilling på Tysværtunet hvert år • Vi har musikk og bevegelse med musikkpedagog fra kulturskolen som fast aktivitet for alle gruppene
Natur, miljø og teknologi	
0-2 år	• Barna får oppleve ulike sanseinntrykk i naturen • Ansatte undrer seg sammen med barna
3-4 år	• Barna får oppleve ulike sanseinntrykk i naturen og gjøre seg erfaringer • Ansatte undersøker og undrer seg sammen med barna
5-6 år	• Vi er oppmerksomme ansatte som følger opp spørsmål og oppfordrer barna til undring. Bruker blant annet årstidene til undring. • Vi har fast turdag og legger til rette for positive naturopplevelser gjennom lek
Felles	• Får oppleve naturen i alle årstider og i allslags vær • Barna får lære om kildesortering og viktigheten av å ta vare på miljøet • Vi bruker naturmaterialer i formingsaktiviteter • Vi plukker søppel i nærmiljøet •
Antall, rom og form	
0-2 år	• Vi blir kjent med basens fysiske rom og dagsrytme • Barna får utfolde seg og teste egne ferdigheter og muligheter
3-4 år	• Vi utforsker sammen med barna i hverdagssituasjoner - lærer å kjenne igjen geometriske former og figurer
5-6 år	• Vi bruker hverdagssituasjoner til undring og læring som for eksempel: måle, veie, dekke bord, telle antall m.m. • Vi benevner matematiske begrep som blant annet mengde, størrelse og former
Felles	• Vi setter ord på begrep i alle aldersgrupper, og bruker avanserte ord • Vi sorterer, konstruerer og pusler • Vi bruker hverdagssituasjoner til undring og læring

Etikk, religion og filosofi	
0-2 år	- Lære barna å forstå begreper som “min tur”, “dele” og “vente” gjennom lek og rutiner - Gi barna tid og mulighet til rolige stunder
3-4 år	- Undring i hverdagen - Gjennom rollelek og fortellinger får barna undre og utforske på “sitt språk” som er leken
5-6 år	- Vi bruker hverdagssituasjoner til å snakke om rettferdighet, vennskap, ærlighet og empati - Barna er med på å lage regler for gruppa - Vi stiller åpne spørsmål og undrer oss sammen med barna
Felles	- Ansatte som viser respekt, empati og rettferdighet i samspill med barna - Ansatte som setter ord på barnas følelser for å hjelpe barna å utvikle empati og forståelse for seg selv og andre - Dialog med foreldre om hvordan vi skal ivareta barnas kulturelle og religiøse bakgrunn
Nærmiljø og samfunn	
0-2 år	Vi lærer barna sosiale ferdigheter og det å være del av en større gruppe
3-4 år	- Vi lærer barna miljøbevissthet for eksempel ved å sortere søppel og ta vare på det vi har rundt oss - Vi legger til rette for rollelek ved å ha ulike rekvisitter
5-6 år	- Vi snakker om ulike yrker og hva de ulike yrkesgruppene jobber med - Vi lærer barna å ta avgjørelser - Vi snakker om at mennesker er forskjellige – men like mye verdt
Felles	Vi bruker nærmiljøet aktivt – bibliotek, idrettshallen, svømmehallen, senteret, naturområdene rundt barnehagen

7. Barnehagens formål og innhold

Felles for alle barnehagene

Trafikksikker barnehage

<https://youtu.be/Jn0a-YphzCc>

Tysvær kommune er en trafikksikker kommune, og vi har fokus på trafikksikkerhet for barn og foreldre i barnehagetiden. Barnas grunnleggende holdninger til trafikksikkerhet dannes i barneårene og det er viktig å lære seg respekt i trafikken som gående, syklende og kjørende.

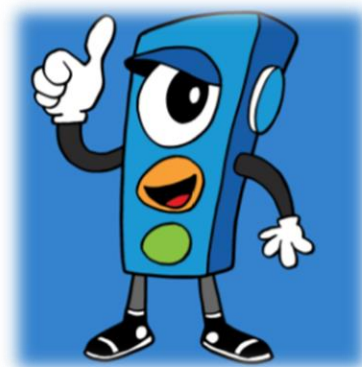
Foreldrene kan bruke «drop-sonen» ved levering og henting, men skal ellers parkere på korttidsparkering på parkeringsplassen ved Tysværtunet. Vi minner også om at bruk av barnesikring i bil er påbudt, og at det er ulovlig å la bilen stå og gå på tomgang.

Kjennetegn på god praksis:

1. **Barna vet hva et gangfelt er, og hvor det er trygt å krysse veien**
 - Vi snakker med barna om hva et gangfelt er, og øver på å finne trygge steder å krysse veien – også der det ikke finnes gangfelt
 - Barna får erfaring med å gå turer i nærmiljøet og reflektere over trafikksituasjoner sammen med voksne
2. **Barna utvikler forståelse for høyre og venstre, lærer å stoppe, se og lytte før kryssing av veien**
 - Vi bruker lek, sanger og aktiviteter for å lære forskjellen på høyre og venstre
 - Vi øver på å stoppe opp, se til begge sider og lytte etter trafikk før vi går over veien
 - Barna får være med på å lage regler for trygg ferdsel og øve på dem i praksis
3. **Barna bruker refleks og deltar i markering av refleksdagen**
 - Vi legger til rette for at barna bruker refleks i mørket og forstår hvorfor det er viktig
 - Barna deltar aktivt i markering av refleksdagen med aktiviteter, refleksjakt og samtaler
4. **Barna blir kjent med ulike trafikkskilt og deres betydning**
 - Vi introduserer trafikkskilt gjennom lek, turer og samtaler

På barnas trafikkklubb møter dere denne karen som kalles lyset, og kan være med på å løse trafikkoppgaver:

<https://www.barnastrafikkklubb.no/>

Trygt og godt barnehagemiljø

[Trygt og godt barnehagemiljø - Tysvær kommune](#)

CLASS – kvalitet i samspill

CLASS er et felles observasjonsverktøy for alle barnehager i Tysvær kommune. Det brukes til å vurdere hvordan personalet støtter barnas emosjonelle og kognitive utvikling gjennom samspill. Målet er å styrke kvaliteten i barnehagen, noe som fremmer barns trivsel, læring og psykiske helse – og på sikt kan bidra til å utjevne sosiale forskjeller.

Verktøyet gir personalet innsikt i hva som kjennetegner god praksis og hva som bør utvikles videre. I Aksdal barnehage har vi utarbeidet en egen kvalitetshåndbok som beskriver voksenrollen i ulike situasjoner, som for eksempel måltid, samling og garderobe.

Gjennom bevisst arbeid med samspill og praksis, jobber vi mot en felles, varm og grensesettende barnehage – en autoritativ barnehage.

CLASS består av tre ulike hovedområder/domener som sammen bidrar til å styrke allsidig utvikling:

CLASS		
Emosjonell støtte	Organisering av gruppa	Læringsstøtte
• Positivt klima • Fravær av negativt klima • Ansattes sensitivitet • Ta barnas perspektiv • Veiledning av reguleringsstøtte	• God ledelse og veiledning • God tilrettelegging for lek, læring og utvikling • Gode rutiner • Gode overganger • Få avbrytelser	• Tilrettelegging for læring og utvikling • Utvikling av tenking og forståelse • Kvalitet på tilbakemeldinger • Språkstøtte

Kjennetegn på god praksis:

1. Relasjonskompetanse og emosjonell støtte

Personalet møter barna med varme, tilstedeværelse og sensitivitet. De ser, forstår og responderer på barnas signaler, og gir trøst og støtte ved behov.

2. Tydelighet og trygghet

De ansatte setter klare grenser og formidler forventninger, samtidig som de ivaretar en trygg og omsorgsfull relasjon.

3. Styrking av positiv atferd

Ønsket atferd fremmes gjennom bekræftelse, modellering og veiledning – og uønsket atferd forebygges.

4. Støtte til utvikling av livsmestring og følelsesbevissthet

Barna får støtte til å håndtere motgang, utvikle følelsesmessig forståelse og bygge motstandskraft, blant annet gjennom bruk av verktøyet *Psykologisk førstehjelp*.

5. Stimulering av kritisk og etisk tenkning

Gjennom lek og samtale stimuleres barna til å tenke kritisk, vurdere etisk og handle reflektert.

6. Trygg tilknytning som grunnlag for utvikling

Barna bruker de ansatte som en trygg base for utforskning og mestring, noe som styrker deres sosiale og emosjonelle utvikling.

7. Faglig forankret praksis

Personalet utvikler seg faglig gjennom programmer som for eksempel *Være Sammen*, *Trygghetssirkelen* og *Utviklingsstøttende barnehage*, basert på nyere forskning.

8. Systematisk refleksjon og forbedring

Praksis evalueres jevnlig med ekstern observasjon og pedagogisk analyse, og forbedres kontinuerlig for å sikre høy kvalitet.

Laget rundt barnet

Laget rundt barnet er et satsingsområde for Tysvær kommune. Det handler om at barnet og familien skal oppleve kommunen som en enhetlig, samordnet og koordinert tjeneste.

Laget rundt barnet er ikke kun en måte å snakke om dette på. Det er også en måte å organisere våre tjenester på. Vi setter barnet og familien i sentrum og jobber som et lag med barnets behov som felles utgangspunkt. Det skal ikke være tilfeldig hvordan vi jobber, hvordan vi møter barn, unge og deres familie, og hvordan vi koordinerer og følger opp vårt arbeid. Dette er vi sammen om, og vi skal jobbe

Lek- og læringsmiljø

Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. Leken skal være en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. Barnehagen skal inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne. Barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek - alene og sammen med andre.

Lek og inkludering - voksenrollen i lek

Vi har fokus på voksenrollen i lek, og har som mål at alle voksne i barnehagen deltar aktivt, støtter og veileder for å sikre at alle barn opplever et trygt, inkluderende og meningsfullt lekemiljø.

Mål – alt alle barn skal:

- gis mulighet for utvikling, mestring, læring og trivsel
- Føle seg trygge og inkludert i et sosialt fellesskap
- Kjenne på gode opplevelser sammen med andre

Kjennetegn på god praksis:

- Tilstedeværende, aktive og engasjerte voksne
- Tilrettelegging av gode lekemiljø
- Bruk av bildestøtte (ASK) i leken
- Voksne som gir både læringsstøtte og emosjonell støtte

I vår barnehage

I vår barnehage følger vi Tysvær kommune sine satsinger som er beskrevet tidligere i årsplanen, og bruker ulike verktøy i denne jobben.

Verktøy

Lean - Kontinuerlig forbedring

I barnehagen bruker vi LEAN som metode for å jobbe systematisk med utvikling og kvalitet. Gjennom små, konkrete forbedringer i hverdagen skaper vi bedre flyt, tydeligere rutiner og mer tid til samspill med barna. Målet er å sikre et godt tilbud for alle – med fokus på refleksjon, samarbeid og kontinuerlig læring

Programmet «Være sammen» er et viktig fundament i vårt arbeid, og det handler om hvordan vi kan være sensitive, varme og tydelige voksne, med god relasjon til barna.

Vi ønsker å ha høy kvalitet i barnehagene og har derfor fokus på:

- Den autoritative voksenrollen – voksne som er varme og grensesettende
- Relasjonsbygging på alle nivåer
- Tidlig innsats
- Sosial kompetanse
- Håndtering av utfordrende atferd

Vi skal lære barna å ta hensyn til hverandre, få et aktivt og bevisst forhold til omgivelsene, og reflektere over hva de gjør/hvordan de er i samspill med hverandre.

Vi viderefører «Være sammen»-teorien med programmet CLASS som er beskrevet tidligere.

Alternativ og supplerende kommunikasjon - ASK er en samlebetegnelse for ulike måter å uttrykke seg på dersom talespråket ikke er tilstrekkelig. Det kan være alt fra mimikk, kroppsspråk, lyder, peking, håndtegn eller bruk av grafiske tegn.

Mål:

- Å bruke ASK som støtte til verbalt språk i barnehagehverdagen, slik at alle barn får liveverdige muligheter til å delta i lek, samspill og læring

Kjennetegn på god praksis:

- Ansatte skal ha kunnskap om og ferdigheter til å bruke ASK aktivt i hverdagen
- Vi anerkjenne at kommunikasjon ved hjelp av ASK er like viktig og like verdifullt som talespråk
- Bruke håndtegn og grafiske symbol i daglige samspill- og læringssituasjoner

lese 	tegne 	male 	modelleire
lekebiler 	leketog 	klosser 	lego
dukke 	spill 	lekeplass 	data

«Eg e meg og du e deg» er et verktøy og progresjonsplan som knyttes opp mot livsmestring og inkludering. Den tar for seg alle aldersgruppene i barnehagen og er med på å støtte barna i å sette egne grenser, respektere andres grenser og finne løsninger i konfliktsituasjoner.

Mål:

- Styrke barns selvfølelse og selvbilde, og styrke dem til å si stopp til alle former for krenkelser mot seg selv og andre.
- Bevisstgjøre barna i forhold til egen og andres kropp, både fysisk og psykisk.
- Forebygge, stoppe og følge opp diskriminering, utestenging, mobbing, krenkelser og uheldige samspillsmønstre

Kjennetegn på god praksis:

- Ansatte skal støtte barna til å mestre motgang og utfordringer, og til å gjenkjenne egne og andres følelser
- Ansatte skal bidra til at barna utvikler et positivt selvbilde gjennom mestringsopplevelser

Psykologisk førstehjelp er en verktøykasse som hjelper barn med å håndtere vanskelige tanker og sterke følelser. Gjennom samtaler, lek og konkrete får barna støtte til å forstå og uttrykke det de kjenner på.

Mål:

Å hjelpe barn å identifisere, sortere og sette ord på tanker og følelser, slik at de utvikler god følelsesregulering og styrker sin psykiske helse.

Kjennetegn på god praksis:

- Vi støtter barna i å sette ord på følelser og utfordrende situasjoner
- Vi hjelper barna med å håndtere følelstrøbbel og vanskelige opplevelser, slik at de opplever mer glede, mestring og trygghet
- Vi legger til rette for at barna lærer å kjenne igjen egne følelser og intensiteten i dem – som et viktig grunnlag for god følelseshåndtering

Snakkepakken er et språkverktøy som stimulerer til lystbetonet og aktiv språklek. Gjennom bruk av konkret materiell får barna mulighet til å delta aktivt i fortellinger, sanger, rim, regler og leker, og til å utvikle språket sitt.

Mål:

- Å gi barna varierte og motiverende muligheter å tilegne seg og bruke språket

Kjennetegn på god praksis:

- Vi bruker konkret materiell for å gjøre språkaktivitetene levende og engasjerende
- Barna inkluderes aktivt i fortellinger, sanger, rim, regler og leker

BRAVO-leken stimulerer barns språkutvikling gjennom å utforske lyder, bokstaver og ord i kombinasjon med sanseerfaringer og fysisk aktivitet. Barna lærer gjennom å bruke kroppen, sansene og språket i samspill.

Mål:

- Barna skal utvikle begrepsforståelse og ordforråd gjennom aktiviteter vekker nysgjerrighet og gir lyst til å delta.

Kjennetegn på god praksis:

- Vi utforsker begreper og temaer sammen med barna gjennom lek og bevegelse
- Barna får sanseopplevelser som styrker språk, motorikk og sosial kompetanse
- Barna får oppleve både ordbilder, illustrasjoner, smaker, lukter, lyder og får taktile opplevelser

Ved bruk av **Bjørnis** (brannvesenets omsorgsbamse) og **Henry** (Røde Kors sitt

førstehjelpskonsept for barn) får barna på en lekende og trygg måte innføring i grunnleggende førstehjelp, trygghet og omsorg. Barna lærer hvordan de kan hjelpe seg selv og andre i enkle situasjoner, og utvikler forståelse for viktige samfunnsfunksjoner.

Mål:

Å styrke barnas trygghet, omsorgsevne og handlingskompetanse gjennom lek og læring om førstehjelp og beredskap.

Kjennetegn på god praksis:

- Vi har brannøvelser jevnlig for å sikre at barn og ansatte er trygge på rutiner for evakuering
- Vi bruker Bjørnis og Henry som pedagogiske figurer i samlingsstunder og aktiviteter
- Vi legger til rette for lekbasert læring om førstehjelp og viktige nødetater
- Barna får kjennskap til nødnumre og hvordan opptre når det oppstår ulykker og øvelser.

Kjennetegn på god praksis:

- Barna får lære om følelser, trygghet og hvordan man kan hjelpe andre.

8. Tradisjoner i Aksdal barnehage

Barnehagen sine tradisjoner tar utgangspunkt i fokusområdene som barnehagen til enhver tid arbeider med i tillegg til høytidsdager. Høytidsdager fra andre kulturer blir markert når vi har flerspråklige barn i barnehagen, og vi snakker med foreldrene om hvordan vi skal markere dagen.

Hele året	Bursdagsfeiring – markering med barnet i fokus
September	Brannvern- og førstehjelpsuke i september
Oktober	«Løvefest» i oktober – vi markerer at vi er en løvebarnehage
Desember	- Markering av Lucia-dagen - Adventskos/foreldrekaffe - Nissefest - Julebord for barna - Julevandring for førskolegruppa - Julegudstjeneste for alle
Februar	- Samefolkets nasjonaldag 6. februar blir markert hvert år i forbindelse med at vi gir barna innblikk i den samiske kulturen som er en del av den norske kulturarven - Karneval i slutten av februar
Mars	- Kunstutstilling og kunstkafe i mars til inntekt for ett veldedig formål som blir bestemt i SU - Markere verdensdagen for Downs syndrom med å delta på Rockesokkdagen 21. mars
Påske	«Gul fest» - før påske
Mai	- Markere barnekreftdagen med fotballtrøye fredag 3. mai «Rusken»-dag i begynnelsen av mai – vi rydder og pynter barnehagen klar for nasjonaldagen - Mai-fest
Juni	- Vikingfestivalen i begynnelsen av juni – her deltar de barna som er nest eldst - Sommerfest på Sandbekken for Humle-barna (førskolegruppa) i juni - Humlefest – sommeravslutning for førskolebarna i barnehagen i juni

9. Overganger

Barnehageløpet består av mange overganger. Det er viktig at overgangene skjer på en god måte. I de ulike overgangene skal personalet sørge for tett oppfølging slik at barnet kan oppleve tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære.

Overgang hjem – barnehage

[Ny i barnehagen - Foreldreaktiv tilvenning](#)

Overgang innad i barnehagen

Når barn skal bytte base er det viktig at de blir kjente med de nye ansatte, basen og de nye rutinene. For å sikre en god overgang innad i barnehagen er barnet på besøk på basen, vi har overføringssamtaler mellom basene, snakker om overgangen med barnet og har tett foreldresamarbeid.

Overgang mellom barnehage og skole/SFO

[Plan overgang mellom barnehage, skole og SFO](#)

10. Samarbeid

Samarbeid hjem/barnehage

Foreldremedvirkning:

Foreldrene er våre viktigste samarbeidspartnere, og vi skal i nær forståelse og samarbeid med barnas hjem sikre barn gode utviklings – og aktivitetsmuligheter. Vi skal ha et godt samarbeid for å bidra til å styrke barnas trivsel, utvikling og læring. Vi skal møte foreldre med respekt, anerkjennelse og toleranse slik at vi sammen kan få til gode dager for barna.

Daglig kontakt:

Den daglige kontakten mellom foreldre/ foresatte og ansatte på barnets base skjer i hovedvekt på morgenen når en kommer til barnehagen og når barnet hentes. Vi ønsker et tett samarbeid med foreldrene i hverdagen – lav terskel for å ta kontakt barnehage/hjem og hjem/barnehage– felles fokus om barnets beste. Vigilo er en viktig del av den daglige kontakten: [Vigilo | Hjem](#)

Samarbeidsutvalget (SU) og foreldreråd

Foreldre og barnehagepersonell har et felles ansvar for barns trivsel og utvikling. For å sikre samarbeidet mellom barnehage og hjem har barnehagen et foreldreråd og et samarbeidsutvalg (SU). Foreldrerådet består av alle foreldrene i barnehagen, og har møter ved behov. SU består av styrer (referent uten stemmerett og representant fra barnehagens eier), og likt antall representanter fra de ansatte og foreldrene.

Foreldremøte

Vi har i hovedsak ett foreldremøte i året. Det er på høsten, hvor også foreldrerrepresentanter til SU velges. På foreldremøte er temaet barnehagehverdagen på de ulike basene, planer, prosjekter og

rutiner. Noen år har vi også temabaserte foreldremøter - dette vil variere fra år til år.

Foreldresamtaler

Vi tilbyr to foreldresamtaler, en obligatorisk og en valgfri i løpet av året. Innkalling til foreldresamtaler skjer via Vigilo. Ønsker foreldre/foresatte samtaler utover dette, avtaler en det med pedagogisk leder på gruppa.

Foreldreveiledning

Barnehagen kan tilby foreldreveiledning ved behov. Tysvær kommune tilbyr ulike kurs som omhandler foreldrerollen. [Foreldrekurs - Tysvær kommune](#)

Klage:

Rutine for håndtering av klager i internkontrollsystemet blir fulgt
[Melde bekymring eller klage på barnehage - Tysvær kommune](#)

Samarbeid med andre tjenester

Tysvær kommune sine barnehager arbeider for å få et helhetlig, kvalitativt godt barnehagetilbud. Målet er å ha et godt system innad i barnehagen for å avdekke og sette i verk tiltak for barn tidligst mulig. I dette arbeidet har vi ulike samarbeidspartnere som vi knytter til oss for at barna skal få et best mulig tilbud. Dersom vi oppdager barn som av ulike grunner trenger særlig oppfølging, følger vi Tysvær kommune sine BTI-handlingsrutiner: [Tysvær – BTI – Bedre samarbeid for barn og unge i Tysvær kommune](#)

I Tysvær kommune samarbeider vi for å bedre den tverrfaglige innsatsen rundt barn. Målet er å sikre at alle barn får lik hjelp på likt bekymringsnivå slik at vi kommer tidlig i gang med tiltak. Vi loggfører tiltak som blir iverksatt rundt et barn ved å bruke stafettloggen. Ved at en aktør som samordner innsatsen blir tiltakene bedre koordinert. Dette skaper en oversikt og et eierforhold for foreldre, samt de aktørene som er inne i saken: [Conexus Stafettloggen](#)

PPT (Pedagogisk psykologisk tjeneste): [Pedagogisk-psykologisk tjeneste \(PPT\) - Tysvær kommune](#)

Barnevern: [Barnevern - Tysvær kommune](#)

Helsestasjon: [Helsestasjons- og skolehelsetjenesten - Tysvær kommune](#)

Familieteam: [familieteam - Tysvær kommune](#)

Fysioterapi: [Fysioterapi barn - Tysvær kommune](#)

BUP (Barne- og ungdomspsykiatri): [BUP Haugesund - Helse Fonna HF](#)

Skole/SFO: [Skole - Tysvær kommune](#)

Flyktningtjenesten: [Flyktningstjenesten - Tysvær kommune](#)

UIS (Universitetet i Stavanger) [Forside | Universitetet i Stavanger](#)

HVL (Høgskolen på Vestlandet) [HVL - Høgskulen på Vestlandet](#)

Aksdal barnehage samarbeider også med Aksdal kirke, og vi deltar på julevandring og gudstjeneste før jul. Videre samarbeider vi med Tysværtunet og låner idrettshallen 1 gang pr. uke, i tillegg til at vi arrangerer vår årlige kunstutstilling i Tysværtunets utstillingslokaler. Vi har også tett samarbeid med biblioteket.

11. Barnehagen som pedagogisk virksomhet

Planlegging

Å planlegge i barnehagen betyr at vi skal bruke fagkunnskap om barns utvikling, lek og læring slik at innholdet er tilpasset barna i barnehagen. Planer i barnehagen skal være helhetlige og systematiske. Barn skal kunne medvirke i planprosesser, og planleggingen skal ta utgangspunkt i overordnede mål for barnehagen for å sikre at de føringer som er lagt for barnehagedrift blir fulgt. I planlegging skal vi gjøre bruk av menneskelige og materielle ressurser i barnehagen, nærmiljøet og naturen rundt oss.

Dokumentasjon

Å dokumentere er å gjøre noe synlig og dele det med andre. Vi ønsker at det innholdet vi legger til rette for i barnehagen skal være synlig for foreldre. Foreldre bør få innsikt i barns hverdag særlig for barn som ikke kan fortelle hva de har vært en del av. Foreldres interesse og engasjement har også en stor betydning for barnet. Dokumentasjonen gir derfor foreldre en mulighet til å samtale med barn om hva de er opptatt av og gjennom dokumentasjon kan en bli kjent med barnets hverdag. Dokumentasjon i barnehagen vil i hovedsak gjøres kjent som bilder på Vigilo eller kunst/bilder som henger oppe i barnehagen.

Vurdering

Å vurdere er en kontinuerlig prosess. Personalet i barnehagen skal ha et kritisk blikk på egen praksis med mål om å heve kvaliteten. Evaluering sammen med barn er viktig del for å se om dette samsvarer med det en har forpliktet seg til å arbeide med i barnehagen. Når personalet planlegger skal en hele tiden vurdere hva som fungerer slik at en kan bygge videre på dette. En må analysere organisering og arbeidsmåter før en tolker det en finner i lys av teori samt de føringer som er lagt i lov om barnehage, rammeplanen og kommunale planverk. Vi bruker CLASS i vurderingsarbeidet, som observasjon og veiledning. Tilbakemeldingene vi får legger grunnlag for videre arbeid med analyse av vårt arbeid. Foreldreundersøkelsen legger også grunnlag for arbeidet vårt, det lages handlingsplaner ut ifra svarene på foreldreundersøkelsen.

Inkludering

Vi jobber systematisk for å skape et inkluderende miljø der alle barn får utvikle seg i trygge og stimulerende omgivelser. Vi anerkjenner barns ulike behov og uttrykksformer, og legger til rette for deltakelse i lek og læring.

Kjennetegn på god praksis:

- CLASS brukes i alle barnehager i Tysvær for å styrke samspillet og forbedre læringsmiljøet.
- Vi tilrettelegger for enkeltbarn og inkluderer dem i et meningsfullt fellesskap.
- Små grupper gir nærhet, trygghet og individuell oppfølging.
- Vi samarbeider tett med barnas hjem.
- ASK benyttes i hverdagen, med tegn-til-tale, bilder, symboler og teknologiske hjelpemidler

12. Avslutning

Gjennom denne årsplanen har vi lagt grunnlaget for et barnehageår preget av trygghet, lek, læring og utvikling. Planen synliggjør hvordan vi jobber målrettet for å ivareta barnas behov og rettigheter, og hvordan vi legger til rette for et inkluderende og stimulerende miljø i tråd med Rammeplanen.

Vi ser frem til et år med gode opplevelser, tett samarbeid med foresatte, og et faglig sterkt fellesskap blant personalet. Årsplanen er et levende dokument som vil brukes aktivt, vurderes jevnlig og justeres ved behov for å sikre best mulig kvalitet i barnehagetilbudet vårt.

Sammen skaper vi en meningsfull barndom – hver dag!

